

UCHWAŁA Nr XXXII/179/13
RADY GMINY WRÓBLEW
z dnia 26 kwietnia 2013r.

w sprawie: przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wróblew na lata 2013 – 2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 567, z 2013 r. poz. 153) oraz art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, 2013 r. poz. 154) Rada Gminy Wróblew uchwala, co następuje:

- §1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Gminie Wróblew na lata 2013 – 2015 w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.
- §2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wróblew.
- §3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Dawid

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WRÓBLEW NA LATA 2013 - 2015

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012r. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która zaspakaja jego potrzeby, zapewnia mu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego, otacza miłością, jest jego naturalnym środowiskiem wychowawczym. Rodzina oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie.

W przypadku gdy rodzina staje się dysfunkcyjna to dziecko i inni jej członkowie mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Czynności podejmowane przez instytucje na rzecz dobra dziecka i rodziny muszą być zintegrowane dla osiągnięcia jak najlepszych efektów terapeutycznych. Dziecko powinno mieć możliwość do zachowania swojej tożsamości i do utrzymywania kontaktów z rodzicami.

Niniejszy program skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Celem Programu jest budowa systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych. Program wpisuje się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych *Gminy WRÓBLEW na lata 2007 – 2014*. Zadania wynikające z Programu będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości z uwzględnieniem podmiotowości rodziny i dziecka. Aby system opieki nad dzieckiem i rodziną przynosiły wymierne korzyści należy:

- podjąć wszystkie możliwe działania, aby dziecko pozostało w rodzinie własnej,
- zapobiegać patologiom społecznym,
- tworzyć rodziny zastępcze spokrewnione,
- po wyczerpaniu wszystkich możliwych form pomocy w środowisku, które okazałyby się niewystarczające, kierować dziecko do placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- w miarę możliwości przygotowywać wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych do samodzielnego życia.

W sytuacji gdy pomoc w środowisku rodzinnym nie daje zadawalających efektów, decyzją sądu dziecko umieszczone jest w pieczy zastępczej, zaś powiat koordynuje poszukiwania dla dziecka różnych form pieczy zastępczej, a gmina Wróblew jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN Z DZIEĆMI NA TERENIE GMINY WRÓBLEW

W tabelach Nr 1 i Nr 2 przedstawiono typy i liczbę rodzin objętych pomocą społeczną oraz powody przyznania pomocy w latach 2010-2012. W tabeli nr 3 analizę SWOT sytuacji w zakresie pomocy rodzinie na terenie Gminy Wróblew.

Z danych przedstawionych w tabelach wynika, iż liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej, na przestrzeni trzech lat nie uległa znacznej zmianie. Ciągłe obecnym powodem obejmowania pomocą na przestrzeni lat jest bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Dane te potwierdzają konieczność stworzenia systemu, który będzie wspierał rodzinę w jej prawidłowym funkcjonowaniu. Gmina Wróblew nie uniknęła również trudnego społecznego problemu, jakim jest bezrobocie i alkoholizm. Poza tym, status materialny, w przypadku wielu osób i rodzin, określa się jako ubóstwo.

Tabela Nr 1. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą przez Ośrodek Pomocy Społecznej

Rodziny z dziećmi	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
ogółem	95	95	90
<i>o liczbie dzieci 1</i>	29	28	25
2	32	35	33
3	22	22	22
4	7	3	3
5	2	4	5
6	3	3	2
<i>7 i więcej</i>	0	0	0
Rodziny niepełne	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
ogółem	20	9	12
<i>o liczbie dzieci 1</i>	10	1	5
2	6	5	3
3	3	3	3
<i>4 i więcej</i>	1	0	1

Tabela Nr 2. Powody przyznania pomocy

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Ubóstwo	104	94	90
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	14	13	15
w tym rodziny niepełne	10	8	7
Rodziny wielodzietne	4	4	4
Bezrobocie	70	62	63
Alkoholizm	26	26	22

Tabela Nr 3. Analiza SWOT sytuacji w zakresie pomocy rodzinie na terenie Gminy Wróblew:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wróblew opracowana do 2014r. 2. Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. 3. Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. 4. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego przy Gminnej Komisji do Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 5. Działanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego . 6. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników socjalnych. 7. Oferty zajęć sportowo-rekreacyjnych (kluby sportowe, boiska wielofunkcyjne, boisko typu „ORLIK ‘’). 8. Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkoły, bibliotekę , instytucje kultury. 9. Działania podejmowane przez asystenta rodziny. 10. Adaptacja i modernizacja budynku będącego własnością Gminy na potrzeby przedszkola ,umożliwiająca przyjęcie większej ilości dzieci w wieku przedszkolnym. 11. Możliwość zapewnienia okresowego schronienia osób doświadczających przemocy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezrobocie. 2. Problem nadużywania alkoholu. 3. Wysoki wskaźnik ubóstwa osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. 4. Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, w przypadku rodzin dysfunkcyjnych 5. Brak pozytywnych wzorców modelujących prawidłowe postawy życiowe w rodzinach dysfunkcyjnych. 6. Pojawiający się problem „Eurosieroctwa”, polegający na pozostawianiu dzieci bez opieki i wsparcia w związku z wyjazdami zagranicznymi rodziców w poszukiwaniu zatrudnienia. 7. Ograniczona ilość mieszkań socjalnych. 8. Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego. 9. Brak ośrodków placówek wsparcia dziennego, warsztatów terapii zajęciowej na terenie gminy. 10. Brak żłobka na terenie gminy. 11. Duża rozpiętość terenu gminy, powodująca ograniczenia przemieszczania się dzieci i młodzieży, skutkujące ograniczonymi możliwościami aktywnego udziału w życiu społecznym Gminy. 12. Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. 13. Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym ,wpływający na ograniczenie finansowych możliwości Gminy w realizacji poszczególnych zadań .
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Spadek bezrobocia. 2. Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. 3. Aktywność rodzin dysfunkcyjnych w 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zanik więzi, tradycji rodzinnych. 2. Zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. 3. Rozszerzenie zjawisk patologicznych

rozwiązywaniu własnych problemów. 4. Zwiększenie efektywności działań wszystkich podmiotów biorących udział w zintegrowanym systemie wsparcia dla rodziny . 5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób wykluczonych społecznie. 6. Dalsza działalność asystenta rodziny.	związanych z bezrobociem, uzależnieniami. 4. Ograniczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. 5. Wzrost kosztów utrzymania rodziny
--	---

III. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA PROGRAMU

Założeniem tego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy pojawiają się pierwsze problemy w życiu rodziny oraz eliminowanie wszelakich zagrożeń które mogą mieć wpływ na jej prawidłowe funkcjonowanie. Przewidywanym efektem oddziaływań w ramach Programu, powinno być pozostanie dziecka w środowisku rodzinnym.

Cel główny Programu to tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, jej wspieranie oraz budowa zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin.

Cele szczegółowe i kierunki działań:

Cele szczegółowe Programu	Zadania	Realizator	Okres realizacji
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wróblew	2013-2015
	Objęcie dożywianiem dzieci o niskich dochodach w formie obiadów na terenie placówek oświatowych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Wróblew placówki oświatowe	2013-2015 dni nauki szkolnej
	Wyplacanie stypendiów i zasiłków szkolnych, udzielanie pomocy materialnej dzieciom	Urząd Gminy Wróblew	2013-2015

	znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej		
	-Pomoc w załatwianiu spraw związanych z uzyskaniem prawa do lokalu socjalnego - dowozy dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych i zdrowotnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wróblew Urząd Gminy Wróblew	2013-2015
	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wróblew	2013-2015 w ramach potrzeb
Wspomaganie funkcji opiekuńczo - wychowawczych rodziny	Pomoc rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze w przezwyciężaniu problemów poprzez wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Wróblew Asystent Rodzinny	2013-2015
	Zapewnienie rodzinom dostępu do psychologa, pedagoga, doradcy zawodowego, prawnika	GOPS Wróblew, PCPR w Sieradzu	2013-2015
Pomoc dzieciom w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego	Kierowanie dzieci wymagających pomocy w nauce i opieki pozalekcyjnej do placówek oświatowych i placówek kultury,	GOK, Biblioteka, placówki oświatowe	2013-2015

	Organizacja różnorodnych zajęć w ramach istniejących świetlic przyszkolnych, oferta zajęć tanecznych, wokalnie – instrumentalnych, możliwość uczestnictwa w zajęciach plastycznych, informatycznych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia	Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2013-2015
	Pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji i przygotowaniu się do zajęć lekcyjnych	placówki oświatowe, asystent rodzinny,	2013-2015
	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, asystent rodzinny, kurator sądowy ,	2013-2015
Pomoc w przygotowaniu rodzin naturalnych do powrotu dzieci funkcjonujących w zastępczych formach opieki	Działania mające na celu przywrócenie więzi rodzinnych	Pracownicy socjalni we współpracy z sądem , rodzinnym i opiekuńczym, kuratorem sądowym i społecznym, asystentem rodzinnym pedagogiem szkolnym, policjantem	2013-2015
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	2013-2015

rozwiązywanie istniejących zdarzeń i sytuacji		Punkt Konsultacyjno- Informacyjny do Spraw Uzależnień	
	Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą	Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2013-2015

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka.

Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu tych zadań, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

IV. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PROGRAMU

Program realizuje **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wróblewie** przy współudziale:

- Urzędu Gminy Wróblew,
- Punktu Konsultacyjno-Informacyjny do Spraw Uzależnień,
- Placówek Oświatowych Gminy Wróblew,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnego Ośrodka Kultury,
- Gminnej Biblioteki Publicznej,
- Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Sądu Rejonowego w Sieradzu Wydział III Rodzinnego i Nieletnich,
- Komisariatu Policji w Błaszczkach,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Sieradzu,

Koordinatorem Programu jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie.

V. FINANSOWANIE

Program finansowany będzie ze środków budżetu Gminy i jego jednostek organizacyjnych oraz z budżetu państwa (m.in. programy rządowe). Przybliżona kwota przeznaczona na realizację Programu w 2013r. z budżetu gminy wynosi **4.500,00 zł**.

VI. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających pomocy i wsparcia,
- konsolidacja działań różnych grup społecznych, instytucji na rzecz dysfunkcyjnych rodzin,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu zrealizować cele Programu.

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie informacja czy i jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie według kryterium odpowiedniości realizowanych przedsięwzięć w ramach programu w stosunku do potrzeb lokalnych.

Ewaluacja wg. kryterium użyteczności oraz trwałości ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego programu, a rezultatami oraz jej efektami. Każde kryterium może być różnie mierzone, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki).

Ewaluacja w pierwszym etapie polegała na przeprowadzeniu w fazie przygotowywania Programu analizy SWOT. W drugim etapie ewaluacja będzie miała za zadanie analizę realizacji założonych działań w zakresie czasu ich realizacji, źródeł finansowania, występowania zagrożeń do dalszej realizacji. Ewaluacja przeprowadzona na zakończenie wdrażania programu ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje odpowiedzą na pytania czy i w jakim stopniu cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy. Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

Monitorowanie działań będzie dokonywane poprzez analizę następujących danych:

- liczba rodzin korzystających z pomocy;
- liczba osób objętych Programem wieloletnim „Pomoc państwa w zakresie dożywiania;
- liczba rodzin z problemem opiekuńczo – wychowawczym objętych pracą socjalną;
- liczba osób i rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa;
- liczba rodzin objętych pomocą asystenta;
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez placówki kultury i placówki oświatowe na terenie gminy;
- liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego organizowanego przez Kuratorium Oświaty;
- liczba rodzin z problemem alkoholowym, objętych działaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ;
- liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego ;
- liczba dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodzin naturalnych;
- liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego i zimowego organizowanego przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- ilość porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjno- Informacyjnym do Spraw Uzależnień.

Ewaluacja i monitoring Programu odbywać się będzie na bieżąco przez cały czas.

Na zakończenie okresu trwania Programu zaplanowanego do końca 2015r. przeprowadzone zostanie podsumowanie oraz ewaluacja końcowa programu. W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz zmian w Programie założenia ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Wsparcie będzie miało charakter profilaktyczny.

W pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się rodzin ze swoim problemem. Wówczas będzie można zwiększyć ich szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i zapewnienia oraz wykorzystywanie własnej aktywności w celu zdobycia nowych umiejętności.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej DAWID